

ДРЖАВНА
РЕВИЗОРСКА
ИНСТИТУЦИЈА

**ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ОДАЗИВНОГ ИЗВЕШТАЈА
ПОЉОПРИВРЕДНЕ САВЕТОДАВНЕ И СТРУЧНЕ СЛУЖБЕ
ВРБАС ДОО, ВРБАС**

**Број: 400-1444/2023-06/3
Београд, 6. децембар 2023. године**

Садржај:

РЕЗИМЕ.....	3
1. УВОД.....	4
1.1. Циљ и методе провере	4
1.2. Субјект ревизије	5
2. ПРОВЕРА ВЕРОДОСТОЈНОСТИ НАВОДА У ОДАЗИВНОМ ИЗВЕШТАЈУ	7
2.1 Капитал.....	7
2.2 Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	7
2.3 Попис имовине и обавеза	8
2.4 Залихе.....	9
2.5 Потраживања по основу продаје	10
2.6 Приходи од продаје услуга на домаћем тржишту	11
2.7 Остали пословни приходи.....	13
2.8 Трошкови материјала, горива и енергије	13
2.9 Трошкови амортизације.....	14
2.10 Обелодањивање у Напоменама уз финансијске извештаје.....	15
2.11 Финансијско управљање и контрола.....	16
2.12 Интерна ревизија.....	18
3. МИШЉЕЊЕ	19

РЕЗИМЕ

Државна ревизорска институција је извршила проверу веродостојности одазивног извештаја, који је субјект ревизије, Пољопривредна и саветодавна стручна служба „Врбас“ д. о. о. Врбас била дужна да достави на основу захтева из Извештаја о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања Пољопривредне стручне службе Врбас д. о. о. Врбас за 2021. годину, број: 400-806/202-06/8 од 18 новембра 2022. године.

Циљ ревизије је био добити довољне и одговарајуће доказе за изрицање мишљења о веродостојности одазивног извештаја. Државна ревизорска институција је изрекла мишљење, да је одазивни извештај, који је доставио субјект ревизије веродостојан.

1. УВОД

Извршили смо проверу веродостојности извештаја о отклањању откривених неправилности (у даљем тексту: одазивни извештај) од 21. фебруара 2023. године, који се односи на Извештај о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања Пољопривредне стручне службе Врбас д. о. о. Врбас за 2021. годину, број: 400-806/2022-06/8 Београд од 18. новембра 2022. године у складу са Законом о Државној ревизорској институцији¹ и Пословником Државне ревизорске институције.²

1.1. Циљ и методе провере

Државна ревизорска институција је донела Извештај о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања Пољопривредне стручне службе Врбас д. о. о. Врбас за 2021. годину (у даљем тексту: Извештај о ревизији), у којем је од субјекта ревизије, Пољопривредне стручне службе Врбас д. о. о. Врбас, захтевала да у року од 90 дана поднесе Извештај о отклањању откривених неправилности.

Субјект ревизије је у остављеном року доставио одазивни извештај. У одазивном извештају су исказане мере исправљања за све утврђене неправилности, међутим Институција је при оцени веродостојности утврдила, да је Пољопривредна саветодавна и стручна служба Врбас д. о. о. Врбас мере исправљања делимично документовала тако да је за неке наводе изражена сумња да нису истинити.

Правни основ за ову проверу садржан је у члану 40 став 4 Закона о Државној ревизорској институцији којим је Институција овлашћена да проверава веродостојност одазивног извештаја поредећи га са резултатима ревизије. Детаљнији поступак провере веродостојности одазивног извештаја уређен је чланом 36 Пословника Државне ревизорске институције.

Циљ ове провере је прибављање одговарајућих и довољних доказа за изрицање мишљења о веродостојности одазивног извештаја. Оценом истинитости навода о мерама исправљања субјекта ревизије добили смо довољне и задовољавајуће доказе о пословању субјекта ревизије, на основу којих можемо у послеревизионом поступку да изрекнемо мишљење да ли су мере исправљања задовољавајуће.

Овом провером обухваћен је период пословања субјекта ревизије од 18. новембра 2022. године до 20. фебруара 2023. године, односно од дана уручења Извештаја о ревизији до последњег дана рока за подношење одазивног извештаја. Приказали смо и предузете мере и активности од последњег дана рока за подношење одазивног извештаја до израде овог извештаја.

За проверу веродостојности одазивног извештаја смо размотрили добијену документацију субјекта ревизије о спровођењу мера исправљања које су биле наведене у Захтеву Институције за достављање одазивног извештаја.

У овом извештају:

- представљамо резиме налаза садржаних у извештају о ревизији за које је било потребно предузети мере исправљања;
- резимирамо мере исправљања за отклањање утврђених неправилности за које је Пољопривредна саветодавна и стручна служба Врбас д. о. о. Врбас навела у свом одазивном извештају да их је предузела;

¹ „Службени гласник РС“, бр. 101/05, 54/07, 36/10 и 44/18-др. закон

² „Службени гласник РС“, број 9/09

- дајемо закључке о истинитости навода из одазивног извештаја;
- дајемо мишљење о веродостојности одазивног извештаја.

1.2. Субјект ревизије

Пољопривредна саветодавна и стручна служба Врбас је основана 1959. године као ратарско-воћарска станица са циљем унапређења пољопривредне производње на територијама општина Бечеј, Србобран, Кула и Врбас. Временом се назив службе мењао, а од 2009. године послује као Пољопривредна стручна служба „Врбас“ д. о. о. Врбас.

Влада Републике Србије је на седници одржаној 5. фебруара 2009. године донела Одлуку о изменама и допунама оснивачког акта друштвеног предузећа „Агрозавод“ за унапређење пољопривредне производње, Врбас. На основу Закључка Владе 05 Број: 46-5072/2008 од 27. новембра 2008. године, утврђен је удео државне својине од 100% у средствима која користи ДП „Агрозавод“ за унапређење пољопривредне производње, Врбас. Републичка дирекција за имовину Републике Србије и ДП „Агрозавод“ су 24. децембра 2008. године закључили Споразум о уделу државне својине у средствима која користи Друштво.

Одлуком Владе о измени и допуни оснивачког акта Пољопривредне стручне службе „Врбас“ д. о. о. Врбас од 2. априла 2009. године, Друштво је променило пословно име у Пољопривредна стручна служба „Врбас“ д. о. о. Врбас.

Друштво је решењем Агенције за привредне регистре БД 6275/2022 од 1. фебруара 2022. године, променило пословно име у Пољопривредна саветодавна и стручна служба „Врбас“ д. о. о. Врбас.

Оснивач Друштва је Република Србија за коју на основу законског овлашћења оснивачка права врши Влада.

Скраћено пословно име Друштва је ПССС „Врбас“ д. о. о. Врбас.

Седиште Друштва је у Врбасу, улица Мајора Милорада Рађеновића 55

Матични број: 08073147

ПИБ: 101419154

Друштво послује средствима у државној својини (100%).

На дан 31. децембар 2022. године Друштво је имало 21 запосленог, а такође, исти број запослених имало је и на дан 31. децембар 2021. године (годишњи просек на основу стања крајем сваког месеца).

Делатност

Претежна делатност Друштва су услужне делатности у гајењу усева и засада – шифра делатности 0161. Такође, Друштво обавља и стручне послове у области заштите биља, семенарства, садног материјала, признавања сорти и генетички модификованих организама, као и друге делатности у складу са законом.

Делатности које обавља Друштво:

- Саветодавни послови;
- Прогнозно-извештајни послови;
- Стручна и здравствена контрола производње семена и садног материјала;
- Издавање фитосертификата за извоз робе биљног порекла;
- Спровођење Програма мера заштите здравља биља;
- Лабораторијска анализа квалитета семена;

- Агрохемијска анализа земљишта;
- Послови регионалне одгајивачке организације;
- Извођење агротехничких и пестицидних огледа;
- Инспекција прскалица и атомизера.

Органи Друштва

Органи Друштва су: Скупштина и директор Друштва.

2. ПРОВЕРА ВЕРОДОСТОЈНОСТИ НАВОДА У ОДАЗИВНОМ ИЗВЕШТАЈУ

2.1 Капитал

2.1.1 Опис неправилности

Друштво је на основу одлуке Скупштине Друштва од 5. марта 2007. године, нераспоређену добит у износу од 39.773 хиљаде динара, евидентирало као повећање основног капитала, иако наведеном Одлуком, није дата сагласност за повећање капитала, већ за пренос нераспоређене добити у пословни фонд Друштва. Евидентирајући повећање капитала на основу наведене Одлуке Скупштине, Друштво није поступило у складу са чланом 9 Закона о рачуноводству, због чега је за износ од 39.773 хиљаде динара, више исказало позицију основног капитала, а мање нераспоређени добитак ранијих година.

2.1.2 Мера исправљања наведена у одазивном извештају и до дана вршења ревизије одазивног извештаја

У одазивном извештају Друштво је навело да је извршило корективна књижења у складу са Одељком 10 Рачуноводствене политике, процене и грешке МСФИ за МСП, чиме је смањен основни капитал у корист нераспоређеног добитка из ранијих година у износу од 39.773 хиљаде динара.

Друштво је уз одазивни извештај доставило:

- Налог за књижење број 12 од 31. децембра 2022. године;
- Картица конта 303000 – Државни капитал од 31. децембра 2022. године;
- Биланс стања на дан 31. децембар 2022. године.

У поступку ревизије одазивног извештаја, Друштво је доставило следећа документа:

- Главну књигу за 2022. годину и за период од 1. јануара до 31. октобра 2023. године;
- Бруто биланс за 2022. годину и за период од 1. јануара до 31. октобра 2023. године.

На основу наведених докумената утврђено је да је износ основног капитала евидентиран у износу од 13.073 хиљаде динара, колико је утврђено и на основу доказа достављених у одазивном извештају.

2.1.3 Провера веродостојности мере исправљања

На основу извршене провере оцењујемо, да су наводи у одазивном извештају који се односе капитал веродостојни.

2.2 Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

2.2.1 Опис неправилности

Друштво је као део зараде за новембар месец 2021. године извршило исплату средстава за седам запослених лица ангажованих на пројекту – Ревитализација слабог хумусног земљишта коришћењем микроорганизама у пољским условима које финансира Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управа за аграрна плаћања у укупном износу од 1.400 хиљада динара, а да обавезе запослених у вези са извршењем послова везаних за пројекат, није уредило посебним уговорним односом, на основу којег би се могао утврдити опис послова за које се врши исплата, време извршења послова и врста ангажовања ових лица, при чему су наведена средства,

без јасних критеријума исплаћена као део зараде лица ангажованих на пројекту, са обрачунатим припадајућим порезима и доприносима, што није у складу са чланом 105 Закона о раду.

2.2.2 Мера исправљања наведена у одазивном извештају и до дана вршења ревизије одазивног извештаја

У одазивном извештају Друштво је навело да је интерним актом уредило процедуру за ангажовање лица запослених у Друштву која учествују на пројектима код Министарства и других органа, којом ће дефинисати врсту радног ангажовања и начина обрачуна и исплате средстава за трошкове рада запослених.

Друштво је уз одазивни извештај доставило:

- Одлука којом се усваја Процедура за ангажовање лица запослених у Друштву који учествују на пројектима број: 01-92/1 од 1. фебруара 2023. године;
- Процедура за ангажовање лица запослених у Друштву који учествују на пројектима број: 01-92 од 1. фебруара 2023. године

У поступку ревизије одазивног извештаја, Друштво је доставило Изјаву, број: 01-1218 од 27. новембра 2023. године, да током 2022. године и закључно са 31. октобром 2023. године у Друштву није било исплата запосленим лицима по основу учешћа на пројектима министарства и других органа.

2.2.3 Провера веродостојности мере исправљања

На основу извршене провере оцењујемо, да су наводи у одазивном извештају који се односе на трошкове зарада, накнаде зарада и остале личне расходе веродостојни.

2.3 Попис имовине и обавеза

2.3.1 Опис неправилности

Друштво није вршило попис потраживања од купаца у земљи и обавеза према добављачима у земљи у 2021. години што није у складу са чланом 2 став 3 Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем.

2.3.2 Мера исправљања наведена у одазивном извештају и до дана вршења ревизије одазивног извештаја

У одазивном извештају Друштво је навело да је у 2022. години на дан 31. децембар 2022. године извршило попис потраживања од купаца у земљи и обавеза према добављачима у земљи у складу са Правилником о начину вршења пописа и ускладило књиговодствено стање са стварним стањем, при чему нису утврђене разлике између стања утврђеног пописом и књиговодственог стања потраживања и обавеза.

Друштво је уз одазивни извештај доставило:

- Извештај о попису – инвентару средстава и њихових извора на дан 31. децембра 2022. године.

У поступку ревизије одазивног извештаја, Друштво је доставило потписане пописне листе потраживања од купаца и обавеза према добављачима.

2.3.3 Провера веродостојности мере исправљања

На основу извршене провере оцењујемо, да су наводи у одазивном извештају који се односе на попис имовине и обавеза веродостојни.

2.4 Залихе

2.4.1 Опис неправилности

Друштво није у 2021. години, нити у ранијим годинама евидентирало залихе недовршене производње и готових производа у оквиру рачуна залиха, на основу веродостојне рачуноводствене документације сачињене од стране стручних служби Друштва, што није у складу са параграфом 13.4 и параграфом 13.15 Одељка 13 Залихе МСФИ за МСП и није успоставило књиговодство обрачуна трошкова и учинака у оквиру класе 9 у складу са члановима 66-77 Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике. Због наведеног изражавамо резерву на неисказано стање залиха недовршене производње и готових производа.

2.4.2 Мера исправљања наведена у одазивном извештају и до дана вршења ревизије одазивног извештаја

У одазивном извештају Друштво је навело да је у поступку успостављања књиговодства обрачуна трошкова и учинака у оквиру класе 9, у складу са члановима 66-77 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике, у оквиру којег ће евидентирати трошкове недовршене производње и готових производа, на основу веродостојне рачуноводствене документације, сачињене од стране стручних служби Друштва за 2022. годину. Залихе недовршене производње и готових производа ће се исказати у пословним књигама за 2022. годину на одговарајућим рачунима залиха у складу са Правилником о контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике. О наведеним књижењима, након усвајања финансијских извештаја за 2022. годину, докази ће бити достављени Државној ревизорској институцији.

Друштво је уз одазивни извештај доставило:

- Акциони план за отклањање неправилности откривене у ревизији – Обрачун производње за 2022. годину број: 01-133 од 20. фебруара 2023. године.

Дописом број: 01-212 од 28. марта 2022. године, у складу са наведеним Акционим планом, Друштво је доставило документацију за исправљање неправилности Приоритета 2 која се односи на обрачун производње, где је наведено да је Друштво успоставило књиговодство обрачуна трошкова и учинака у оквиру класе 9, да су залихе недовршене производње и готових производа исказани у пословним књигама за 2022. годину на одговарајућим рачунима залиха у складу са Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике. У прилог наведеном, достављени су следећи докази:

- Дневник пријемница из материјалног књиговодства;
- Дневник утрошка из материјалног књиговодства;
- Обрачун излаза сировина и основног материјала са залиха (УТ-УТРОШАК број: 1 од 4. марта 2022. године);
- Налог за ђубрење на огледном пољу број: 1 од 4. марта 2022. године;
- Лагер листа за сировине и основни материјал за 2022. годину (конто 101000);
- Аналитичка картица недовршене производње (конто 110000);
- Аналитичка картица готових производа (конто 120000);
- Налог за књижење број: 15 од 31. децембра 2022. године – којим се евидентира повећање залиха готових производа;
- Аналитичка картица рачуна за преузимање трошкова у погонском књиговодству (конто 902000);

- Аналитичка картица рачуна преузимања трошкова производних услуга (конто 902300);
- Аналитичка картица трошкова производних услуга (конто 930200);
- Аналитичка картица производње производа основне делатности (конто 950000);
- Аналитичка картица готових производа (конто 960000);
- Аналитичка картица трошкова продатих производа (конто 980000).

У поступку ревизије одазивног извештаја, Друштво је доставило пописну листу недовршене производње 2022/2023, пописну листу готових производа на туђем складишту на дан 31. децембар 2022. године и картице материјала (сировине и основни материјал) за семе соје, вештачко ђубриво и сл.

2.4.3 Провера веродостојности мере исправљања

На основу извршене провере оцењујемо, да су наводи у одазивном извештају који се односе на залихе веродостојни.

2.5 Потраживања по основу продаје

2.5.1 Опис неправилности

Друштво није извршило исправку вредности потраживања од купаца у земљи на дан 31. децембра 2021. године на терет расхода, за потраживања која су старија од годину дана и неизвесна су у погледу њихове наплате, у износу од 1.014 хиљада динара. Друштво није вршило адекватну процену наплативости исказаних потраживања односно умањење истих што није у складу са параграфом 11.21 и 11.22 Одељка 11 Основни финансијски инструменти МСФИ за МСП.

2.5.2 Мера исправљања наведена у одазивном извештају и до дана вршења ревизије одазивног извештаја

У одазивном извештају Друштво је навело да је на крају извештајног периода за 2022. годину извршило процену ненаплативости исказаних потраживања од купаца у земљи у складу са Одељком 11 основни финансијски инструменти МСФИ за МСП и извршило књижење исправке вредности на терет расхода.

Друштво је уз одазивни извештај доставило:

- Преглед исправке вредности сумњивих и спорних потраживања 2022;
- Предлог Комисије за попис за вршење отписа потраживања;
- Одлука скупштине Друштва о отписивању потраживања број: 01-1697 од 26. децембра 2022. године;
- Налог за књижење број: 11 од 31. децембра 2022. године;
- Аналитичка картица конта 585000 – Обезвређење потраживања и краткорочних финансијских пласмана.

У поступку ревизије одазивног извештаја утврђено је да Друштво врши исправку вредности потраживања од купаца на основу анализе старосне структуре и процене наплативости потраживања.

2.5.3 Провера веродостојности мере исправљања

На основу извршене провере оцењујемо, да су наводи у одазивном извештају који се односе на потраживања по основу продаје веродостојни.

2.6 Приходи од продаје услуга на домаћем тржишту

2.6.1 Опис неправилности

Друштво је евидентирало у пословним књигама и приказало у финансијским извештајима за 2021. годину примљена средства од Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде - Управе за заштиту биља за обављање поверених и послова од јавног интереса у износу од 35.078 хиљада динара на рачуну прихода од продаје производа и услуга на домаћем тржишту, уместо на рачуну прихода од донација, дотација, субвенција и сл. из републичког буџета, што није у складу са одредбама члана 50 и 53 Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за друга правна лица.

2.6.2 Мера исправљања наведена у одазивном извештају и до дана вршења ревизије одазивног извештаја

У одазивном извештају Друштво је навело да је у 2022. години примљена средства од Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управе за заштиту биља за обављање поверених послова од јавног интереса у фитосанитарној области, исказало на рачуну прихода од донација, дотација, субвенција и сл. из Републичког буџета у складу са чланом 53 Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

Друштво је уз одазивни извештај доставило:

- Аналитичка картица конта 642000 – Приходи од донација, субвенција из републичког буџета;
- Аналитичка картица конта 643000 – Приходи од донација, субвенција из буџета АПВ;
- Аналитичка картица конта 495106 – Одложени приходи од државних давања - Аprobације;
- Аналитичка картица конта 495102 – Одложени приходи по основу других државних давања.

У поступку ревизије одазивног извештаја, Друштво је доставило следећу документацију:

- Главну књигу за 2022. годину и за период од 1. јануара до 31. октобра 2023. године;
- Бруто биланс за 2022. годину и за период од 1. јануара до 31. октобра 2023. године;
- Аналитичке картице рачуна 614 – Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту закључно са 23. новембром 2023. године (приходи од продаје производа на домаћем тржишту, приходи од услуга анализе семена, приходи од услуга анализе земљишта, приходи од услуга сточарства, приходи од саветодавних услуга и приходи од извођења огледа);
- Аналитичке картице групе рачуна 64 – Приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл. закључно са 23. новембром 2023. године (приходи од субвенција и дотација из АПВ и приходи од дотација из републичког буџета);
- Уговор о подстицајима за Ревитализацију слабо хумусног земљишта коришћењем микроорганизама у пољским условима број: 680-00-00062/3/2021-02 од 7. октобра 2021. године, закључен са Управом за аграрна плаћања;
- Уговор о вршењу поверених послова од јавног интереса у фитосанитарној области број: 401-00-626/2019-11 од 22. маја 2019. године закључен са Управом за заштиту биља;

- Анекс I/2023 Уговора број: 401-00-626/2019-11 закључен 21. априла 2023. године са Управом за заштиту биља за коришћење средстава субвенција за послове програма мера заштите здравља биља;
- Анекс II за 2022. годину Уговора број: 401-00-626/2019-11 закључен 4. јула 2022. године са Управом за заштиту биља;
- Анекс II за 2023. годину Уговора број: 401-00-626/2019-11 закључен 3. јула 2023. године са Управом за заштиту биља;
- Анекс III/2022 Уговора број: 401-00-626/2019-11 закључен 4. јула 2022. године са Управом за заштиту биља;
- Анекс III/2023 Уговора број: 401-00-626/2019-11 закључен 3. јула 2023. године са Управом за заштиту биља;
- Анекс IV/2022 Уговора број: 401-00-626/2019-11 закључен 4. јула 2022. године са Управом за заштиту биља;
- Анекс IV/2023 Уговора број: 401-00-626/2019-11 закључен 3. јула 2023. године са Управом за заштиту биља;
- Уговор број: 104-401-8275/2023 од 1. септембра 2023. године, закључен са Покрајинским секретаријатом за пољопривреду, водопривреду и шумарство, за реализацију активности Контроле плодности обрадивог пољопривредног земљишта;
- Уговор за финансирање обављања прогнозно-извештајних послова у заштити биља у оквиру регионалног (подручног) центра за 2022. годину број: 104-401-517/2022-01 од 30. марта 2022. године, закључен са Покрајинским секретаријатом за пољопривреду, водопривреду и шумарство;
- Уговор за финансирање обављања прогнозно-извештајних послова у заштити биља у оквиру регионалног (подручног) центра за 2023. годину број: 104-401-482/2023-01 од 13. марта 2023. године, закључен са Покрајинским секретаријатом за пољопривреду, водопривреду и шумарство;
- Уговор о финансирању обављања саветодавних послова у АП Војводини у 2022. години број: 104-401-518/2022-01 од 30. марта 2022. године, закључен са Покрајинским секретаријатом за пољопривреду, водопривреду и шумарство (два Анекса од 24. маја 2022. године и од 23. децембра 2022. године);
- Уговор о финансирању обављања саветодавних послова у АП Војводини у 2023. години број: 104-401-480/2023-01 од 30. марта 2023. године, закључен са Покрајинским секретаријатом за пољопривреду, водопривреду и шумарство;
- Уговор о преносу средстава за спровођење одгајивачких мера у говедарству, свињарству, овчарству и козарству, живинарству, код копитара и пчеларству број: 104-401-6918/2022-03 од 2. децембра 2022. године.

На основу наведених докумената утврђено је да Друштво евидентирање државних давања врши на рачуну прописаном Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике, односно да поступа у складу са тврдњом изнетом у одазивном извештају.

2.6.3 Провера веродостојности мере исправљања

На основу извршене провере оцењујемо, да су наводи у одазивном извештају који се односе на приходе од продаје услуга на домаћем тржишту веродостојни.

2.7 Остали пословни приходи

2.7.1 Опис неправилности

Друштво је у 2021. години исказало приходе од донација, дотација, субвенција и сл. из републичког буџета у износу од 3.400 хиљада динара који се односе на део примљених средстава од Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде за реализацију пројекта чији уговорени рок истиче у октобру 2022. године, без доказа о реализацији пројекта, што није у складу са параграфом 24.4 Одељка 24 Државна давања, МСФИ за МСП којим је одређено да се давања добијена пре испуњавања критеријума признавања прихода, признају као обавеза. Због наведеног, Друштво је у билансу успеха за 2021. годину исказало веће приходе од донација, дотација, субвенција и сл. за износ од 3.400 хиљада динара, а мање одложене приходе и примљене донације у билансу стања на дан 31. децембар 2021. године у истом износу.

2.7.2 Мера исправљања наведена у одазивном извештају и до дана вршења ревизије одазивног извештаја

У одазивном извештају Друштво је навело да је у 2022. години извршило признавање одложених прихода и примљених донација у пословним књигама и финансијским извештајима за 2022. годину у складу са параграфом 24.4 Одељка 24 Државна давања, МСФИ за МСП.

Друштво је уз одазивни извештај доставило:

- Налог за књижење број: 17 од 31. децембра 2022. године;
- Аналитичка картица конта 495103 – Одложени приходи по основу других државних давања;
- Извештај о реализацији предмета Уговора број: 680-00-00062/3/2021-02 о наменском утрошку средстава са прилозима: Рекапитулација примљених и утрошених средстава за период од 7. октобра 2021. године до 31. децембра 2021. године, Рекапитулација утрошених средстава за период од 7. октобра 2021. године до 7. октобра 2022. године и Рекапитулација утрошених средстава за период од 1. јануара 2022. године до 7 октобра 2022. године.

У поступку ревизије одазивног извештаја, Друштво је доставило Главну књигу за 2022. годину и за период од 1. јануара до 31. октобра 2023. године, Бруто биланс за 2022. годину и за период од 1. јануара до 31. октобра 2023. године и Аналитичке картице групе рачуна 64 – Приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл. закључно са 23. новембром 2023. године (приходи од субвенција и дотација из АПВ и приходи од дотација из републичког буџета).

На основу наведених докумената утврђено је да Друштво врши разграничење и евидентирање условљених државних давања на рачуну прихода од донација, дотација, субвенција и сл. односно на рачуну одложених прихода и примљених донација.

2.7.3 Провера веродостојности мере исправљања

На основу извршене провере оцењујемо, да су наводи у одазивном извештају који се односе на остале пословне приходе веродостојни.

2.8 Трошкови материјала, горива и енергије

2.8.1 Опис неправилности

Друштво није у 2021. години набавку материјала и резервних делова у укупном износу од 8.195 хиљада динара евидентирало у оквиру рачуна залиха материјала, већ

директно на рачуну трошкова материјала и није успоставило аналитичку евиденцију материјала према врсти, количини и вредности, односно није вршило пријем и издавање материјала преко магацина на основу одговарајућих рачуноводствених исправа (требовања, издатница и радних налога). Наведено није у складу са чланом 9 и 12 Закона о рачуноводству, чланом 10 Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике, као и Одељком 13 Залихе МСФИ за МСП. Због наведеног изражавамо резерву на исказане трошкове материјала и резервних делова за 2021. годину у износу од 8.195 хиљада динара.

2.8.2 Мера исправљања наведена у одазивном извештају и до дана вршења ревизије одазивног извештаја

У одазивном извештају Друштво је навело да је у 2022. години успоставило евиденцију материјала који прибавља за потребе пословања, набавку и утрошак материјала евидентирало је у оквиру групе рачуна залихе материјала, такође, залихе материјала и резервних делова је проценило у складу са Одељком 13 МСФИ за МСП и успоставило аналитичке евиденције материјала.

Друштво је уз одазивни извештај доставило:

- Извод из материјалног књиговодства – Дневник пријемница;
- Извод из материјалног књиговодства – Дневник утрошака;
- Други докази: Готовински рачун – Отпремница број: 112 од 22. фебруара 2022. године, Пријемница број: 2 од 22. фебруара 2022. године, Налог за ђубрење на огледном пољу број: 1 од 4. марта 2022. године, Налог за утошак број: 1 од 4. марта 2022. године, Аналитичка картица конта 511000 – Трошкови материјала за израду.

У поступку ревизије одазивног извештаја, Друштво је доставило картице материјала (сировине и основни материјал) за семе соје, вештачко ђубриво и сл.

2.8.3 Провера веродостојности мере исправљања

На основу извршене провере оцењујемо, да су наводи у одазивном извештају који се односе на трошкове материјала, горива и енергије веродостојни.

2.9 Трошкови амортизације

2.9.1 Опис неправилности

Друштво није извршило правилан обрачун амортизације некретнина, постројења и опреме због неусклађених евиденција помоћне књиге са главном књигом, односно погрешно примењених основица за обрачун амортизације и примене различитих стопа амортизације за исту групу средстава. Такође, стопе амортизације нису прописане одговарајућим рачуноводственим политикама у складу са Одељком 17 МСФИ за МСП, због чега изражавамо резерву на исказане трошкове амортизације за 2021. годину у износу од 4.654 хиљада динара.

2.9.2 Мера исправљања наведена у одазивном извештају и до дана вршења ревизије одазивног извештаја

У одазивном извештају Друштво је навело да је у 2022. години извршило правилан обрачун амортизације некретнина, постројења и опреме на основу стопа амортизације које су утврђене усвојеним рачуноводственим политикама, на начин да је ускладило помоћне књиге са главном књигом и такво стање исказало у пословним књигама у складу са Одељком 17 МСФИ за МСП.

Друштво је уз одазивни извештај доставило:

- Одлука број: 01-1783 од 30. децембра 2022. године о изменама Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама број: 01-2809 од 31. децембра 2021. године;
- Обрачун амортизације за 2022. годину;
- Бруто дневник главне књиге од 1. јануара 2022. године до 31. децембра 2022. године;
- Изводи из помоћне књиге са исказаним прописаним стопама амортизације.

У поступку ревизије одазивног извештаја утврђено је да Друштво обрачун амортизације врши на правилан начин.

2.9.3 Провера веродостојности мере исправљања

На основу извршене провере оцењујемо, да су наводи у одазивном извештају који се односе на трошкове амортизације веродостојни.

2.10 Обелодањивање у Напоменама уз финансијске извештаје

2.10.1 Опис неправилности

Друштво није обелоданило у Напоменама уз финансијске извештаје за 2021. годину:

- да је у 2021. години користило без накнаде земљиште површине 100 ха на основу уговора закљученог са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде - Управом за пољопривредно земљиште број: 320-51-8585/172-2019-14 од 6. фебруара 2020. године,

- да је користило средства по основу државних давања, остварених по уговорима са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде и Покрајинским секретаријатом за пољопривреду, шумарство и водопривреду,

- опис биолошких средстава и објашњење разлога због чега се фер вредност не може поуздано одмерити,

- значајне износе неусаглашених потраживања, што није у складу са Одељком 3 Презентација финансијских извештаја и Одељком 8 Напомене уз финансијске извештаје МСФИ за МСП и одредбама члана 30 Правилника о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике.

2.10.2 Мера исправљања наведена у одазивном извештају и до дана вршења ревизије одазивног извештаја

У одазивном извештају Друштво је навело да ће у Напоменама уз финансијске извештаје за 2022. годину обелоданити:

- Податке о земљишту површине 100 ха које користи без накнаде, а по основу Уговора закљученог са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде број: 320-51-8585/172-2019-14;
- Податке по основу државних давања остварених по уговорима са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде и Покрајинским секретаријатом за пољопривреду, шумарство и водопривреду;
- Опис биолошких средстава са процењеном фер вредношћу за 2022. годину на дан 31. децембар 2022. године;
- Друштво није на дан 31. децембар 2022. године имало значајне износе неусаглашених потраживања.

Друштво је уз одазивни извештај доставило:

- Акциони план за отклањање неправилности откривене у ревизији – Напомене уз финансијске извештаје за 2022. годину број: 01-132 од 20. фебруара 2023. године.

Дописом број: 01-212 од 28. марта 2022. године, у складу са наведеним Акционим планом, Друштво је доставило Напомене уз финансијске извештаје Друштва за 2022. годину, у којима су наведени подаци о земљишту које се користи без накнаде, подаци о државним давањима, преглед промена на биолошким средствима и навођење да је Друштво извршило промене рачуноводствених политика за 2022. годину на начин да се биолошка средства након почетног признавања процењују по фер вредности у складу са Одељком 34 Специјализоване активности, МСФИ за МСП, да је извршена и исказана у пословним књигама процена биолошких средстава на дан 31. децембар 2022. године, као и да су извршена обелодањивања у вези са неусаглашеним потраживањима.

Поред наведеног Друштво је доставило Одлуку којом се усваја Финансијски извештај Друштва за 2022. годину број: 01-210 од 28. марта 2023. године, Статистички извештај за 2022. годину, Биланс стања на дан 31. децембар 2022. године и Биланс успеха за период од 1. јануара 2022. године до 31. децембра 2022. године.

У поступку ревизије одазивног извештаја утврђено је да је Друштво извршило одговарајућа обелодањивања у Напоменама уз финансијске извештаје за 2022. годину у складу са законом о рачуноводству и захтевима Одељка 24 - Државна давања и Одељка 34 – Специјализоване активности МСФИ за МСП.

2.10.3 Провера веродостојности мере исправљања

На основу извршене провере оцењујемо, да су наводи у одазивном извештају који се односе на обелодањивање у Напоменама уз финансијске извештаје веродостојни.

2.11 Финансијско управљање и контрола

2.11.1 Опис неправилности

Друштво није успоставило адекватан и ефикасан систем финансијског управљања и контроле према захтевима Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору и то:

- није усвојило стратегију управљања ризиком у складу са чланом 6 став 2 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору;

- није донело писане политике и процедуре које би пружиле разумно уверавање да су ризици за постизање циљева ограничени на прихватљив ниво дефинисан у процедурама за управљање ризиком у складу са чланом 7 став 1 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору;

- није доставило Министарству финансија – Централној јединици за хармонизацију Годишњи извештај о систему финансијског управљања и контроле за 2021. годину који се предаје до 31. марта 2022. године, што није у складу са чланом 19 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

2.11.2 Мера исправљања наведена у одазивном извештају и до дана вршења ревизије одазивног извештаја

У одазивном извештају је наведено следеће:

- Друштво је у периоду након добијања извештаја о извршеној ревизији предузело неопходне активности на организовању, одржавању и редовном ажурирању финансијског управљања и контроле на следећи начин: закључен је уговор о консултантским услугама за израду документације за успостављање система финансијског управљања и контроле (ФУК-а), као и припрема за успостављање и организовање функције интерне ревизије са лиценцираним овлашћеним интерним ревизором у јавном сектору, на основу којег су у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору и смерницама за ФУК за мале кориснике сачињена база документа за организовање и функционисање система ФУК-а и то: Правилник о систему ФУК-а, Стратегија управљања ризицима, Одлука о именовању руководиоца ФУК-а, Акциони план успостављања, одржавања и редовног ажурирања ФУК-а.

- Друштво је планирало подношење Годишњег извештаја о систему финансијског управљања и контроле Министарству финансија – Централној јединици за хармонизацију до 31. марта 2023. године и одредило директора Друштва као одговорно лице за предузимање ове мере исправљања.

- Друштво је имплементацију, одржавање и редовно ажурирање и праћење и процену система ФУК-а и у вези са тим доношење писаних политика и процедура са циљем да се ризици ограниче на прихватљив ниво дефинисан у процедурама за управљање ризиком, предвидело као процес који се планира завршити до 31. децембра 2024. године и одредило директора Друштва и руководиоце служби као лица одговорна за предузимање ових мера исправљања.

Друштво је уз одазивни извештај доставило:

- Акциони план успостављања, одржавања и редовног ажурирања финансијског управљања и контроле број: 01-115 од 10. фебруара 2023. године;
- Одлука о одређивању руководиоца система финансијског управљања и контроле број: 01-117 од 10. фебруара 2023. године;
- Правилник о финансијском управљању и контроли број: 01-115 од 10. фебруара 2023. године;
- Стратегија управљања ризицима број: 01-115 од 10. фебруара 2023. године;

Дописом број: 01-212 од 28. марта 2022. године, у складу са наведеним Акционим планом, Друштво је доставило следећу документацију:

- Потврду о електронски достављеном извештају (ГИ-ФУК2022 за 2022. годину);
- Изјаву о интерним контролама за 2022. годину;
- Верификацију садржаја извештаја;
- Годишњи извештај о систему финансијског управљања и контроле за 2022. годину.

У поступку ревизије одазивног извештаја, Друштво је доставило Уговор о делу број: 01-1458 од 10. новембра 2022. године, по основу којег је ангажовано физичко лице за обављање послова консултантских услуга у вези активности израде документације за успостављање система финансијског управљања и контроле (ФУК-а) и припреме за организовање и успостављање интерне ревизије.

2.11.3 Провера веродостојности мере исправљања

На основу извршене провере оцењујемо, да су наводи у одазивном извештају који се односе на финансијско управљање и контролу веродостојни.

2.12 Интерна ревизија

2.12.1 Опис неправилности

Друштво није успоставило интерну ревизију у складу са одредбама члана 82 Закона о буџетском систему и одредбама члана 3 Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору.

2.12.2 Мера исправљања наведена у одазивном извештају и до дана вршења ревизије одазивног извештаја

У одазивном извештају је наведено следеће:

- Друштво је у периоду након добијања извештаја о извршеној ревизији предузело неопходне активности на организовању и успостављању функције интерне ревизије на следећи начин. Закључен је уговор о консултантским услугама за израду документације за успостављање система финансијског управљања и контроле (ФУК-а), као и припрему за успостављање и организовање функције интерне ревизије са лиценцираним овлашћеним интерним ревизором у јавном сектору, на основу којег су, у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору, као и смерницама за ФУК за мале кориснике сачињена базна документа за организовање интерне ревизије и то: Етички кодекс, Повеља интерне ревизије и Процедура рада интерне ревизије – у нацрту.

- Друштво је предвидело доношење одлуке о начину организовања и функционисања интерне ревизије у Друштву до 30. априла 2023. године и одредило директора Друштва као одговорно лице за предузимање ове мере исправљања.

- Друштво је предвидело ангажовање интерног ревизора закључивањем уговора о раду, након прибављања сагласности за ново запошљавање и спровођењем процедуре за избор стручног лица или, с обзиром на величину Друштва, ангажовањем стручног лица са лиценцом по уговору о допунском раду до 15. јануара 2024. године и одредило директора Друштва као одговорно лице за предузимање ове мере исправљања.

Друштво је уз одазивни извештај доставило:

- Акциони план за отклањање неправилности откривене у ревизији – Интерна ревизија број: 01-116 од 10. фебруара 2023. године;
- Етички кодекс интерне ревизије који је донео директор Друштва;
- Одлука број: 01-134 од 20. фебруара 2023. године којом се усвајају документа интерне ревизије у јавном сектору;
- Повеља интерне ревизије коју је донео директор Друштва;
- Нацрт процедуре рада интерне ревизије коју је донео директор Друштва.

Дописом број: 01-212 од 28. марта 2022. године, у складу са наведеним Акционим планом, Друштво је доставило Годишњи извештај о обављеним ревизијама и активностима интерне ревизије за 2022. годину.

У поступку ревизије одазивног извештаја, Друштво је доставило Уговор о делу број: 01-1458 од 10. новембра 2022. године, по основу којег је ангажовано физичко лице за обављање послова консултантских услуга у вези активности израде документације за успостављање система финансијског управљања и контроле (ФУК-а) и припреме за организовање и успостављање интерне ревизије.

2.12.3 Провера веродостојности мере исправљања

На основу извршене провере оцењујемо, да су наводи у одазивном извештају који се односе на интерну ревизију веродостојни.

3. МИШЉЕЊЕ

Проверавали смо веродостојност одазивног извештаја, који нам је на основу нашег захтева за достављање одазивног извештаја, наведеног у нашем Извештају о ревизији доставио субјект ревизије у остављеном року од 90 дана.

Достављени одазивни извештај потписало је и печатом оверило одговорно лице субјекта ревизије.

Веродостојност одазивног извештаја смо проверили у складу са чланом 40 Закона о Државној ревизорској институцији и чланом 36 Пословника Државне ревизорске институције.

Ревизијски поступци су обухватили увид у документацију субјекта ревизије о спровођењу мера исправљања. Мишљења смо, да смо добили довољне и одговарајуће доказе за изрицање мишљења о веродостојности одазивног извештаја, који је доставио субјект ревизије.

На основу налаза утврђених провером, представљених у другом делу извештаја, закључујемо да су наводи субјекта ревизије, у одазивном извештају истинити.

По нашем мишљењу, одазивни извештај субјекта ревизије је веродостојан документ.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
6. децембар 2023. године